

COALITIE
AKKOORD
2026-2030

Een nieuwe koers vooruit

VVD Drimmelen
Combinatie Algemeen Belang
Groen Drimmelen (VP/D66)
CDA Drimmelen

Juni 2026

Inhoud

Voorwoord formateur	3
Inleiding	5
Programma 1: Burger en Bestuur	7
Programma 2: Openbare Ruimte	14
Programma 3: Ruimte, Wonen, Duurzaamheid en Economie	22
Programma 4: Sociaal Domein	36
Bedrijfsvoering en Financiën	45
Portefeuilleverdeling	49
Colofon	54

Voorwoord formateur

Drimmelen ligt aan het water. 4 jaar geleden schreef mijn voorganger Peter van der Velden in ditzelfde voorwoord dat je een boot niet bestuurt door alleen te kijken naar waar je vandaan komt. Dat beeld is niet minder waar geworden. Sterker: het is precies wat Drimmelen de afgelopen jaren heeft gedaan. Vooruitkijken, koers houden, bijsturen waar nodig.

Na de gemeenteraadsverkiezingen van 18 maart 2026 ben ik gevraagd, eerst als informateur en vervolgens als formateur, om een nieuwe coalitie tot stand te brengen. In mijn informatierapport “Een nieuwe koers” adviseerde ik om VVD Drimmelen, Combinatie Algemeen Belang (CAB), Groen Drimmelen (VP/D66) en CDA Drimmelen uit te nodigen voor de formatiegesprekken. 4 partijen, vijftien zetels, een comfortabele en stabiele meerderheid.

Van 3 naar 4 wethouders

Een bewuste keuze in dit akkoord is de uitbreiding van het college van 3 naar 4 wethouders. Die keuze is niet lichtvaardig gemaakt, maar wel met overtuiging. De opgaven die op Drimmelen afkomen, zoals woningbouw, Powerport, het sociaal domein, de energietransitie en de gemeentelijke organisatie zijn te omvangrijk en te complex om met een smaller college te dragen. 4 wethouders betekent meer slagkracht, meer focus en meer bestuurlijke aanwezigheid.

Een breed gedragen akkoord

Dit akkoord is niet alleen het resultaat van de 4 coalitiepartijen. Aan de toekomstige oppositiepartijen is nadrukkelijk de mogelijkheid geboden om input te leveren, en alle 3 hebben daar gebruik van gemaakt. Lijst Harry Bakker: behoud wat goed is, basis op orde, investeer in de sociale structuur. PRO Drimmelen: brede bijdrage op woningbouw, duurzaamheid, mobiliteit en democratische vernieuwing. Lijst Ad Buijs: geen OZB-verhoging, versneld bouwen, voorzieningen op peil. Deze inbreng heeft zijn weg gevonden in dit akkoord.

Twee rode draden

Wie dit akkoord leest, ziet twee rode draden. De eerste: leefbare en zelfstandige dorpen. Drimmelen is geen anonieme gemeente, maar een gemeenschap van mensen die voor elkaar zorgen. Die kracht verdient bescherming én investering. De tweede: financiële verantwoordelijkheid gecombineerd met bestuurlijke daadkracht. Dit akkoord kiest bewust voor uitvoeren boven plannen maken.

Intensief, eerlijk en met vertrouwen

De afgelopen weken is er hard gewerkt. Acht mensen van 4 partijen hebben elkaar opgezocht, bevraagd, uitgedaagd en soms stevig tegengesproken. Want laat ik eerlijk zijn: het schuurt soms. Maar wat mij het meest is bijgebleven, is niet het schuren, maar wat er daarna kwam. Partijen die elkaar steeds beter leerden kennen. Gesprekken die opener werden. Eerlijk, respectvol en uiteindelijk gekenmerkt door onderling vertrouwen. Deze 4 partijen vertrouwen elkaar: dat is daadwerkelijk opgebouwd, stap voor stap.

Het echte aandachtspunt: mensen

Je kunt van alles willen. Je kunt van alles betalen. Maar uiteindelijk zijn het mensen die het werk doen. De organisatie staat voor een stevige uitdaging op het gebied van capaciteit. De ambities zijn reëel, maar kunnen alleen worden waargemaakt als de organisatie op sterkte is. Dit is geen bijzaak. Het is een randvoorwaarde.

Tot slot

Ik ben trots op wat deze acht mensen samen hebben bereikt. Inhoudelijk én op de manier waarop ze het hebben gedaan. Een akkoord met ruggengraat, tot stand gekomen in een goede sfeer en gedragen door echt vertrouwen in elkaar. Het was een eer om dit proces te mogen begeleiden.

Drimmelen heeft een nieuwe bemanning.

Het water is rustig, de koers is helder. Nu varen.

D. Quaars,
4 juni 2026

Inleiding

Drimmelen is een bijzonder mooie gemeente. Een blauwgroene long met weidse polders, de natuur van de Biesbosch en dorpen die elk hun eigen karakter hebben. Maar wat onze gemeente écht bijzonder maakt, is niet de natuur alleen, maar de mensen. De vrijwilligers die verenigingen draaiende houden, de ondernemers die investeren in hun eigen dorp en de inwoners die naar elkaar omkijken. Die organisatiekracht, die mentaliteit: dát is de kracht van Drimmelen en die koesteren we met elkaar.

Maar trots alleen bouwt geen huizen, repareert geen wegen en houdt geen dorps huis open. We weten dat er werk aan de winkel is, want we zien met elkaar waar onze inwoners tegenaan lopen: jongeren die hier zijn opgegroeid, maar geen betaalbare woning kunnen vinden. Ouderen die willen blijven wonen op de plek die al zo lang vertrouwd voelt, maar zich afvragen of dat gaat lukken. Wegen en stoepen die al te lang wachten op herstel. En dorps huizen en sportvelden die de aandacht verdienen die ze al te lang is onthouden.

Daarom zetten we samen een nieuwe koers uit voor de komende jaren. We kiezen voor daadkracht: we bouwen door voor ouderen die zo lang mogelijk in hun vertrouwde dorp willen blijven wonen en voor de volgende generatie die ook recht heeft op een plek in de buurt waar ze zijn opgegroeid. Tegelijk staan we klaar voor jongeren en gezinnen die hulp nodig hebben. Maar we

werken ook hard aan het keren van de groeiende druk op de jeugdhulp in het belang van jongeren zelf, van hun gezinnen en van de houdbaarheid van onze voorzieningen. En we investeren in de toekomst van onze jeugd, te beginnen bij goede onderwijshuisvesting en de ruimte om zich te ontwikkelen.

We investeren in de plekken die onze dorpen levend houden en ons gemeenschapsleven dragen. Onze ondernemers zetten dagelijks hun schouders eronder en zijn onmisbaar voor de beleving, de werkgelegenheid en de identiteit van onze gemeente. Zij verdienen een gemeente die hen snel en duidelijk antwoord geeft. Onze verenigingen houden de dorpen bij elkaar. De dorpshuizen, sportvelden en accommodaties stellen we daarom veilig voor de toekomst. We pakken de verkeersknelpunten aan die inwoners dagelijks raken en durven daarin te investeren. En we houden onze straten groen, veilig en fijn om in te wonen. We brengen de financiën van onze gemeente op orde door onder andere in te zetten op realistische keuzes, een buffer voor tegenvallers en blijvende aandacht voor de basisvoorzieningen. Zo kunnen we blijven investeren in de toekomst, de buurten waar we met elkaar trots op zijn en de voorzieningen die onze dorpen levend houden.

Tegelijkertijd is Drimmelen geen eiland. Daarom werken we samen met onze burens en partners in de regio aan onder andere de Biesbosch, aan Powerport en aan een gezonde, duurzame samenleving. Vraagstukken als de energietransitie, een vol stroomnet en internationale onzekerheid stoppen niet bij onze gemeentegrenzen. Als gemeente verhouden we ons daar actief toe en nemen we onze inwoners daarin mee.

Daarbij staat één ding voorop: we doen dit niet alleen vóór onze inwoners, maar mét hen. De kracht van Drimmelen zit in de mensen zelf: de ondernemers die de ruggengraat vormen van onze lokale economie, de vrijwilligers, de buurtbewoners en de mensen achter de verenigingen en clubs die onze dorpen bijeenhouden. Samen met hen, met de belangengroepen en met alle fracties in de gemeenteraad bouwen we aan een Drimmelen waar we nu trots op mogen zijn en voor de generaties na ons.

We gaan voor een nieuwe koers vooruit.

Programma 1: Burger en Bestuur

Dit programma is uitgewerkt in 3 thema's:

1. Dienstverlening en organisatie
2. Participatie en dorpsgericht werken
3. Veiligheid en handhaving

Een gemeente staat of valt bij het vertrouwen van haar inwoners. Dat vertrouwen begint bij een organisatie die bereikbaar is, helder communiceert en doet wat ze belooft. We willen een gemeente zijn die er echt voor mensen is: niet als een loket dat afhandelt, maar als een overheid die luistert en meedenkt. In dit programma werken we aan een bestuur dat bereikbaar is, een veiligheid die op orde is en participatie die meer is dan een formaliteit.

1. Dienstverlening en organisatie

Wat willen we bereiken?

De inwoners van onze gemeente verdienen een gemeentelijke organisatie die er voor hen is en oog heeft voor hun ideeën, vragen en zorgen. We willen de organisatie van het gemeentehuis doorontwikkelen en een stap vooruit zetten in de dienstverlening. We hebben hiervoor concrete plannen om met elkaar de kwaliteit meetbaar te verhogen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We stoppen met het zien van de inwoner als klant. Burgers zijn inwoners van onze mooie gemeente. De gemeente is geen winkel of onderneming, we zetten ons in voor het collectief maatschappelijk belang en zien mensen daarom als inwoner. Inwoners moeten merken dat de gemeente luistert, snel reageert en duidelijk communiceert. Wij willen werken met heldere kwaliteitsnormen, reactietijden en begrijpelijke taal.
- De dienstverlening vanuit de gemeente wordt meetbaar beter. We kijken hierbij naar terugbeltermijnen, e-mailreactietijden en de informatie bij aanvragen/meldingen.
- Het meldpunt waar inwoners via een app melding kunnen maken van opvallende dingen in de openbare ruimte werkt goed. We zien de betrokkenheid van inwoners en de servicegerichtheid van de organisatie om aandachtspunten te verhelpen. De terugkoppeling op meldingen kan en moet beter. Wanneer acties in gang zijn gezet, moeten inwoners concreet bericht krijgen als deze zijn afgerond.
- Er moet een loket komen voor stichtingen, verenigingen en vrijwilligers. Deze organisaties en inwoners kunnen hier terecht als eerste aanspreekpunt voor al hun vragen. Vervolgens worden ze gekoppeld aan één persoon in de organisatie die hen verder helpt, zodat vrijwilligers gericht weten bij wie ze terecht kunnen en niet continu met een andere contactpersoon te maken krijgen. De kwaliteit van de dienstverlening moet hierdoor stijgen.

Menselijke dienstverlening is het uitgangspunt.

- We mogen ontzettend trots zijn op alle evenementen en de organisatiekracht van onze inwoners! We denken hierbij aan carnaval, Sinterklaas, kermis, dorpsfeesten en ga zo maar door. Als gemeente ondersteunen we deze activiteiten en we denken mee met de organisatoren. Vaak gaat het hierbij om vrijwilligers. De regeldruk moet daarom omlaag en hiervoor nemen we als gemeente een proactieve meedenkende houding aan waarin we uitgaan van een “ja-mits”-houding om deze vrijwilligers vooruit te helpen. Concreet willen we daarnaast ook de e-formulieren voor vergunningen op de website verbeteren.
- De houding van de gemeente is “ja, mits” en we leggen keuzes altijd uit in begrijpelijke taal. Eerlijk communiceren betekent ook dat het antwoord op de wens van een inwoner “nee” kan zijn. We zijn hier eerlijk en open over, maar leggen altijd uit waarom de gemeente tot een keuze is gekomen.
- Menselijke dienstverlening is het uitgangspunt. Nieuwe technieken kunnen worden ingezet om de werkdruk in de organisatie te verlagen. Ook als het gaat om de interne bedrijfsvoering is het uitgangspunt dat de techniek ondersteunend is aan de organisatie. Vertrouwelijke informatie blijft te allen tijde vertrouwelijk en informatieverwerking gebeurt op een veilige manier. De gemeente moet voor iedereen toegankelijk blijven, zowel digitaal als persoonlijk.

Participatie en dorpsgericht werken

Wat willen we bereiken?

Participatie betekent meedoen en meedenken. De gemeente heeft de inwoners nodig om te komen tot mooie plannen op alle terreinen waarmee we bezig zijn. Dit kan bijvoorbeeld gaan om woningbouw, groenvoorziening of onze maatschappelijke accommodaties, zoals de sportverenigingen en de dorpshuizen. We willen de participatie versterken en verbeteren om zo inwoners nog meer en tijdig mee te nemen in de planvorming.

Daarbij hebben we expliciet aandacht voor de zwijgende meerderheid, jongeren, praktisch opgeleiden, mensen met een beperking en inwoners die normaal niet naar participatieavonden komen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- De participatieverordening wordt de komende periode vastgesteld, waardoor helder wordt welke fasen en stappen worden doorlopen in participatietrajecten. Hierin volgen we de landelijke uitgangspunten. We vinden het belangrijk dat het voor de inwoners en de medewerkers helder is wat ze mogen verwachten.
- We investeren in dorpsraden en belangengroepen en stellen hiervoor een budget beschikbaar. Hiervoor werken we in de komende periode uit aan welke voorwaarden voldaan moet worden om hier een beroep op te doen.
- Er wordt verder gewerkt aan de uitvoering van het dorpsgericht werken. Hiervoor starten we met een pilot “dorpstafel”. Deze zullen we vormgeven in samenspraak met de inwoners en dorpsraden, vanuit het participatiebeleid. Het doel van de dorpstafel is om in het dorp het gesprek aan te gaan met inwoners over wat zij belangrijk vinden voor hun dorp. We maken de opbrengst van deze dorpstafels zichtbaar in de keuzes die we maken.
- We gaan de omgevingsvisie actualiseren. De ruimtelijke gevolgen van de dorpsvisies van Lage Zwaluwe en Wagenberg verwerken we in deze actualisatie. Er komen veel opgaven op de gemeente af. Het is verstandig om ook in de andere kernen, net als in Wagenberg en Lage Zwaluwe, een intensief traject te doorlopen om deze ontwikkelingen goed te verwerken in de omgevingsvisie. In de geactualiseerde omgevingsvisie maken we een brede doorkijk naar de toekomst van onze gemeente en onze positie in de regio. We kijken hierbij verder dan alleen naar de ruimtelijke opgaven. We hebben hierin ook aandacht voor de sociale kant van onze gemeente.
- Samenwerking met diverse partners in de regio is strategisch en operationeel gezien van groot belang voor onze gemeente. We blijven ons constructief opstellen in de diverse samenwerkingsverbanden en zijn kritisch als dat nodig is. Er gebeurt de komende jaren veel in dit deel van West-

Brabant. We houden de regionale ontwikkelingen proactief in de gaten en zorgen dat we op de juiste momenten met de juiste partners in gesprek zijn.

- Initiatieven vanuit inwoners pakken we actiever op, bijvoorbeeld door verbeteringen door te voeren voor ikhebeenplan@drimmelen.nl. Hierdoor zien inwoners dat hun ideeën serieus worden genomen en dat mensen zelf invloed hebben op hun leefomgeving. De terugkoppeling bij contact hierover zal ook hier beter worden.

Veiligheid en handhaving

Wat willen we bereiken?

We leven in een tijd waarin de samenleving verhardt. Jammer genoeg zien we dit soms ook terug in onze gemeente. Veiligheid en handhaving draaien voor een belangrijk deel om het stellen en handhaven van grenzen. Dit geldt zowel voor eigen inwoners als voor mensen van buiten onze gemeente. We zijn duidelijk naar iedereen die te ver gaat, helemaal als het gaat om strafbare feiten. In onze gemeente is geen plaats voor criminaliteit, ondermijning of verhuftering. Behalve met handhaving verbeteren we veiligheid ook door preventie, vroegsignalering, weerbaarheid en samenwerking met maatschappelijke partners.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Zichtbare handhaving, gerichte maatregelen, slimmere straatverlichting en nieuwe technieken worden ingezet als instrumenten bij gevoelens van onveiligheid. In de komende periode investeren we in buurtpreventie en reageren we proactief op situaties waarbij de veiligheid in het geding is.
- Cameratoezicht is een zwaar middel om probleemsituaties op te lossen. Het is daarom niet meteen het eerste middel dat we inzetten. We beseffen dat de burgemeester vanuit zijn bestuurlijke verantwoordelijkheid een belangrijke rol heeft in de keuzes die hierin gemaakt worden.
- Voor de boa's is nieuwe wetgeving in de maak. Wij vinden het belangrijk dat boa's in alle situaties kunnen beschikken over de juiste instrumenten om het werk goed en veilig uit te voeren. De zichtbaarheid van de wijkagenten en de boa's zullen we vergroten.
- Het tegengaan van huiselijk geweld en femicide pakken we proactief op. Dit betekent dat we ook preventieve middelen inzetten.
- Het vergroten van de weerbaarheid en digitale veiligheid binnen onze gemeente heeft prioriteit en zal actief worden voortgezet in samenwerking met onder andere de Veiligheidsregio.
- Preventie van drugs- en alcoholgebruik blijft noodzakelijk. Hierbij bieden we hulp waar nodig. Wij blijven inzetten op actieve voorlichting, mede in samenwerking met het onderwijs. Initiatieven zoals Moedige Moeders krijgen onze steun en worden beter zichtbaar gemaakt.
- Ondernijning in onze kernen wordt actief bestreden met o.a. integrale controles, informatiegestuurd werken en samenwerking met het RIEC. We helpen ondernemers die ongewild ten prooi vallen aan de vermenging van onder- en bovenwereld. We zijn daarom scherp op vergunningen en aanvragen waarbij het risico op criminele activiteiten aanwezig is.

Programma 2: Openbare Ruimte

Dit programma is uitgewerkt in twee thema's:

1. Verkeer en inrichting openbare ruimte
2. Natuur en groen

Als je de deur uitloopt sta je gelijk in de openbare ruimte. Dit is het visitekaartje van onze wijken, dorpen en daarmee van onze fijne gemeente. Daarom willen we de buitenruimte schoon, netjes, veilig en aantrekkelijker maken en houden, om zo de leefbaarheid te vergroten.

Verkeer en inrichting openbare ruimte

Wat willen we bereiken?

Een veilige en prettige leefomgeving is voor ons een uitgangspunt. Straten moeten veilig, toegankelijk en goed onderhouden zijn, zodat iedereen zich gemakkelijk kan verplaatsen, te voet, met de fiets of met de auto. Ook bij winkels en horeca wil je eenvoudig kunnen parkeren en in- en uitstappen. Daarom investeren we in goed onderhoud en verlichting van wegen, fietspaden en stoepen. We pakken ook bestaande knelpunten aan en blijven werken aan een nette, groene uitstraling van onze dorpen. Daarnaast verbeteren we het toezicht op werkzaamheden door externe partijen, zodat de kwaliteit van onze openbare ruimte behouden blijft.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We vinden het belangrijk dat het voor onze kinderen en jongeren aantrekkelijk is om buiten te spelen en elkaar te ontmoeten. Daarom kiezen we ervoor de kwaliteit en het onderhoud van onze speelplekken een impuls te geven. We kiezen in overleg met de inwoners welke speelplaatsen een grote en groene kwaliteitsimpuls krijgen voor het speelplezier, waarbij we ook rekening houden met inclusiviteit. Of je nu 1 of 15 jaar oud bent, een beperking hebt of niet: buitenspelen moet uitnodigend en veilig zijn voor iedereen.
- Als het gaat om de huidige grote verkeersknelpunten hebben we deze goed in beeld. De verkeersdruk als gevolg van de bouw van nieuwe wijken is hierin een specifiek aandachtspunt. Daarom behouden we het budget voor verkeersreconstrucies. Hiermee we kunnen we (toekomstige) knelpunten proactief oppakken en kunnen we knelpunten die inwoners en ondernemers aankaarten oplossen. Het budget is specifiek bedoeld om onveilige of onoverzichtelijke punten op te lossen, hardrijders aan te pakken en de verkeersdoorstroming te verbeteren.

- We kijken naar de mogelijkheden voor de aanleg van snelfietsroutes die een voordeel opleveren voor onze inwoners, zoals het snelfietspad van Made naar Oosterhout en van Wagenberg naar Breda. Die routes zijn ook al in de snelfietsroutekaartjes van de provincie Brabant opgenomen. We doen dit met behulp van subsidies van de provincie en het Rijk die we willen gaan aantrekken.
- Om ervoor te zorgen dat fietsers en voetgangers comfortabel en veilig van A naar B kunnen, stellen we middelen beschikbaar. Hiermee kunnen we verkeersknelpunten oplossen, zoals de aansluiting van het fietspad langs de Amertak op het Groentepad. Ook maken we het hiermee mogelijk om fiets- en voetpaden beter te verlichten om de veiligheid en het veiligheidsgevoel te verbeteren.
- Hardrijders en mensen die geen rekening houden met de veiligheid van anderen op straat blijven we aanpakken. We kijken naar de mogelijkheden om de verkeersveiligheid te verbeteren door gedragsbeïnvloeding. Daarnaast blijven we gebruik maken van de flexflitspaal en nieuwe technieken die het OM ontwikkelt voor plekken waar structureel te hard gereden wordt.

- In Hooge Zwaluwe willen we verdere stappen zetten om het dorp verkeersveiliger te maken. We zien dat de verkeersdruk op dit moment hoog is, ook al is de bypass rondom de Zoutendijk aangelegd voor zwaar verkeer en landbouwverkeer. We zien kansen om de bypass mogelijk ook voor ander verkeer open te stellen, mits dit verantwoord kan. Dat kan alleen als aan belangrijke randvoorwaarden voldaan is, zoals een verbeterde en beveiligde spoorwegovergang en aandacht voor natuurcompensatie. We willen hier graag mee aan de slag. De eerste stap die we zetten is dat we actief lobbyen om de veiligheid van de spoorwegovergangen te verbeteren. Naast het mogelijk openstellen van de bypass, stellen we ook budget beschikbaar om de verkeersveiligheid op het dijklint te verbeteren.
- We investeren in innovatieve maatregelen om sluipverkeer en vooral zwaar verkeer (geen bestemmingsverkeer) uit de dorpslinten te weren. Het vrachtwagenverbod in al onze kernen blijft en we gaan hier gericht op handhaven. We staan alleen bestemmingsverkeer toe. Vrachtwagens die niets in onze dorpen te zoeken hebben, gaan we daarom steviger aanpakken, net als hardrijders.
- Deze coalitieperiode gaan we ook stappen zetten in Lage Zwaluwe als het gaat om de verkeersveiligheid. Ook daar ervaren bewoners al tientallen jaren veel overlast van zwaar verkeer en landbouwverkeer wat over het dijklint Gaete/Loonsedijk rijdt. Daarom zetten we deze periode de juiste stappen om tot een structurele oplossing te komen voor de Gaete/Loonsedijk. We werken scenario's uit over hoe het dijklint ontlast kan worden en we willen in deze periode hierover besluiten nemen.

We willen de buitenruimte schoon, netjes, veilig en aantrekkelijker maken en houden.

- Ook gaan we deze periode aan de slag met de ontlasting van de Flierstraat in Lage Zwaluwe. We zetten in op een volwaardige rondweg voor de Flierstraat, zodat deze straat structureel ontlast wordt en we de haven beter bereikbaar maken. We nemen hierover een besluit in deze coalitieperiode. Voor de invulling van de Louispolder gaan we uit van de dorpsvisie Lage Zwaluwe. Bij de invulling van dit gebied houden we oog voor het parkeren op passende locaties, de bedrijvigheid en de groene weidsheid die hier al te vinden is. Het groene karakter van deze polder mag niet verloren gaan.
- Voor Wagenberg starten we in 2026 met het al geplande verkeersonderzoek. We halen het maken van een verkeersplan voor Wagenberg naar voren in de planning. Uitwerking van het verkeersplan valt samen met de uitwerking van de dorpsvisie.
- Het verlengen van het Beverpad aan de Lage Zwaluwse kant maken we deze periode af. Daarnaast zoeken we, in combinatie met de komende dijkverzwaringen, de mogelijkheid om het Beverpad beter aan te laten sluiten op de Oude Haven in Drimmelen voor zowel fietsers als automobilisten.
- Het huidige spoortraject dat langs Lage Zwaluwe, Hooge Zwaluwe en Made naar Oosterhout loopt, is niet geschikt voor personenvervoer. In de regio zijn er gedachten om dit in de toekomst wel mogelijk maken en op dat moment staan wij ervoor open om aan te haken bij initiatieven.

- De nachtbus vanuit Breda in het weekend is een gemis. We zetten ons in om te kijken of deze terug kan keren om zo onze jeugd de mogelijkheid te geven om op een veilige en betaalbare manier samen uit te laten gaan in het weekend.
- Het openbaar vervoer, de buurtbus en de deeltaxi zorgen voor een optimale bereikbaarheid van onze dorpen en houden zo ook de leefbaarheid van de dorpen mede in stand. We zetten ons in om deze voorzieningen te behouden.
- We willen voorkomen dat zwaar landbouwverkeer noodgedwongen door onder andere Terheijden en Wagenberg moet rijden bij gebrek aan alternatieven. Daarom zijn alle voorbereidingen getroffen met de provincie Brabant om een proef te starten waarbij landbouwverkeer op de N285 wordt toegelaten. We zorgen dat deze proef in deze coalitieperiode uitgevoerd wordt.

Natuur en groen

Wat willen we bereiken?

Drimmelen is een unieke gemeente waar je vanuit je voordeur zo de polders of de natuur in stapt, met de Biesbosch altijd binnen handbereik. Om de unieke plekken die we in onze gemeente hebben ook voor onze kinderen en kleinkinderen te behouden, blijft het belangrijk om de kwaliteit van onze polders, natuur en de Biesbosch op peil te houden. Dat doen we in nauwe samenwerking met onze partners uit het groenoverleg. Daarbij gaat het niet alleen om grote natuurgebieden, maar ook om het groen in en rondom onze dorpen en wijken. Dat groen zorgt voor levendigheid, verkoeling op hete zomerdagen en een prettige leefomgeving. We koesteren het landschap en de natuur die onze gemeente zo eigen maakt en hebben oog voor kansen om de kwaliteit en variatie van het groen te versterken op een manier die past bij onze dorpen.

- Bij de herinrichting van straten, bijvoorbeeld bij rioleringswerkzaamheden, streven we naar een gemiddelde vermindering van 5% van de verharding, zoals straatklinkers en asfalt. We focussen hierbij op kwaliteitsverbetering bij de herinrichting van straten door het toevoegen van groen in de straten. We gaan daar waar het passend is, investeren in het toevoegen van meer groen bij onze dorpsentrees en ontmoetingsplekken. Hiermee willen we onze dorpen levendiger maken en beperken we hittestress. Ook houden we bij de inrichting rekening met het verbeteren van de biodiversiteit voor een gezonde leefomgeving.
- Bij ecologisch bermbeheer mag de verkeersveiligheid niet in het geding komen. Met de ervaringen, input van inwoners en nieuwe inzichten die deze periode worden opgedaan, verbeteren we het maaibeleid. Dit wordt specifiek per kern, gebied en ondergrond uitgewerkt. Je moet veilig kunnen oversteken en kruispunten moeten overzichtelijk blijven. Dat betekent dat we zichthoeken altijd goed maaien om onveilige situaties in het verkeer te voorkomen.
- De randen van de plantvakken om de zilverlindes in de Marktstraat in Made worden als gebruiksonvriendelijk en hinderlijk ervaren door zowel ondernemers als bezoekers. Daarom verwijderen we de randen van deze plantvakken. De zilverlindes blijven behouden en er komt een geactualiseerd en beter groenplan in overleg met ondernemers en de BIZ.

- De komende periode sluiten een aantal begraafplaatsen in de gemeente (namelijk: Julianastraat en De Vooghtstraat). We gaan bezien welke mogelijkheden er zijn om van deze plaatsen op een gepaste manier herdenkingsparken te maken. Dit doen we in goed overleg met de nabestaanden en met respect voor de overledenen.
- Het groenonderhoudsplan en beheer van gemeentelijke vijvers in onze kernen kan een update gebruiken om de leefbaarheid in onze dorpen te verbeteren. Daarom zetten we in op een beter uitgewerkt en geactualiseerd onderhoudsplan waarbij bijvoorbeeld ook het maaien van parkeerplaatsen met grasbetontegels meegenomen wordt. Om het maaien zo functioneel mogelijk te maken zorgen we ervoor dat het moment van maaien beter gecommuniceerd wordt.
- Door klimaatverandering is er kans op meer extreme regenbuien en langere periodes van droogte en hitte. Waterbeheer wordt hierdoor een steeds belangrijker onderdeel van de openbare ruimte. We vinden dat maatregelen tegen wateroverlast, droogte en hittestress structureel moeten worden meegenomen in beleid en uitvoering.

Programma 3: Ruimte, Wonen, Duurzaamheid en Economie

Dit programma is uitgewerkt in 3 thema's:

1. Woningbouw
2. Duurzaamheid
3. Economie, recreatie en toerisme

Drimmelen is een aantrekkelijke gemeente om in te wonen, te werken en te leven, maar stilstand is geen optie. De druk op de woningmarkt is voelbaar, de energietransitie vraagt om keuzes en de lokale economie heeft ruimte nodig om te groeien. In dit programma maken we die keuzes: met ambitie voor een gemeente waar iedereen een plek kan vinden, met oog voor het landschappelijke en cultuurhistorische karakter van onze dorpen én met het besef dat duurzaamheid en economie niet per se tegenstellingen zijn, maar elkaar juist kunnen versterken.

We zorgen voor
betaalbare woningen
in iedere kern.

Woningbouw

Wat willen we bereiken?

De druk op de woningmarkt in Drimmelen is voelbaar. Jong en oud komen moeilijk aan een woning, starters verlaten hun dorp en ouderen kunnen niet doorstromen. Dat vraagt om actie. We hebben de ambitie om de komende 4 jaar 800 woningen te realiseren of naar definitieve bouwplannen te brengen, verdeeld over al onze dorpen.

Bouwen is meer dan stenen stapelen. Het gaat om betaalbare, duurzame en toekomstbestendige woningen voor de juiste doelgroepen, in een groene omgeving die past bij het karakter van onze dorpen. We bouwen voor starters, gezinnen én ouderen. En we bouwen op een manier die de leefbaarheid van onze dorpen versterkt in plaats van aantast.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We hebben de ambitie om deze periode 800 woningen te realiseren of naar definitieve bouwplannen te brengen, verdeeld over al onze dorpen. Hierbij houden we oog voor cultuurhistorie en voor het unieke karakter van elk van onze dorpen. We bouwen daarom voort op lopende woningbouwprojecten en zorgen er tegelijkertijd voor dat nieuwe plannen in deze periode doorgroeien naar concrete bouwplannen. Om deze ambitie te realiseren staan we open voor nieuwe samenwerkingen met ontwikkelaars en corporaties.

- Bij de woningbouw ligt de nadruk op evenwicht, betaalbaarheid en toekomstbestendigheid. Over de totale ambitie hanteren we als uitgangspunt een verdeling van 30% sociale huur, 40% middeldure woningen (huur/koop) en 30% vrije sector/dure koop, zodat starters, kleine huishoudens, gezinnen en senioren een plek kunnen vinden. Tegelijkertijd is klimaatbestendig, levensloopbestendig, duurzaam en waar mogelijk natuurinclusief bouwen het uitgangspunt. Woningen worden gerealiseerd volgens de wettelijke energienormen (BENG) en waar mogelijk zetten we in op energieneutraal bouwen.
- We staan open voor innovatieve oplossingen en nieuwe woonvormen en bouwen zoveel mogelijk aansluitend op de vraag. Daarbij zetten we in op een gevarieerd aanbod, zoals appartementen, flexwoningen, mantelzorgwoningen en collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO). CPO-projecten zijn welkom, mits zij professioneel worden begeleid en eigen grond in bezit is, zodat de gemeentelijke organisatie niet extra wordt belast en projecten voortvarend gerealiseerd kunnen worden.
- Bij grotere woningbouwontwikkelingen of uitbreiding van industrieterreinen hebben we aandacht voor een goede ontsluiting en verkeersafwikkeling, ook voor de straten in de directe omgeving van de nieuwbouwlocatie. Verder bekijken we wat deze plannen betekenen voor onderwijs, sport, verenigingen, speeltuinen en andere voorzieningen. Daarbij hebben we ook aandacht voor het versterken van een groene en gezonde leefomgeving, om zo bewust voor te sorteren op toekomstige ontwikkelingen.
- Om beter te kunnen sturen op de kwaliteit van de woningen, de gewenste mix van woningtypen en om de woningbouwopgave opgave te versnellen, houden we vast aan een actief grondbeleid, onder andere via strategische grondaankopen.

- Transparantie bij nieuwbouw vinden we belangrijk en daarom informeren we als gemeente proactief over bouwplannen bij omliggende omwonenden. Daarnaast zetten we op locaties waar gebouwd gaat worden zodra het kan een informatiebord met heldere uitleg over het type woningen dat er gaat komen.
- Naast nieuwbouw zien we ook kansen binnen de bestaande woningvoorraad. We willen het voor inwoners makkelijker maken om passende woonoplossingen te realiseren, zoals pré-mantelzorgwoningen, kangoeroewoningen, kavelsplitsing en andere woonvormen die aansluiten bij verschillende levensfasen. Initiatieven die hieraan bijdragen krijgen ruimte, waarbij we de vergunningverlening waar mogelijk eenvoudiger en toegankelijker maken.
- We zetten gericht in op herontwikkeling van locaties binnen onze dorpen. Zo benutten we bestaande terreinen beter en realiseren we duurzame, toekomstbestendige woningen die aansluiten bij de woonbehoeften van onze inwoners.
- Daar waar de wet ruimte biedt, benutten we de mogelijkheden om bij de toewijzing van woningen rekening te houden met sociale binding en nemen we deze intentie op in het volkshuisvestelijk programma. Zo bieden we inwoners die hier zijn opgegroeid, hier werken of na verloop van tijd willen terugkeren naar hun woonplaats, perspectief om zich (opnieuw) in onze gemeente te vestigen. Ook versterken we hiermee de samenhang en leefbaarheid in onze dorpen.

- We willen de beschikbare woonruimte zo goed mogelijk benutten en zetten daarom actief in op het tegengaan van leegstand. We stellen een leegstandsverordening op die wordt opgenomen in het volkshuisvestelijk programma. Hierin maken we ook afspraken over verkamering, het opdelen van een zelfstandige woning in kleinere, onzelfstandige kamers. Daarnaast maken we ruimte voor samen sociaal huren, ook voor mensen die geen partner of familie van elkaar zijn. Samen met onze woningcorporatie sluiten we aan bij bestaande pilots in andere gemeenten, zodat bijvoorbeeld vrienden of alleenstaanden die hun leven willen delen, samen een woning kunnen huren die zo betaalbaar is voor hen.
- In deze coalitieperiode actualiseren we de omgevingsvisie. Hiervoor zijn de eerste stappen al gezet. We werken toe naar een duidelijk en samenhangend kader met heldere groene, sociale en ruimtelijke uitgangspunten, dat richting geeft aan alle ontwikkelingen in onze gemeente. Voor dorpen waar nog geen dorpsvisie ligt, organiseren we hiervoor een intensief en zorgvuldig participatietraject. De omgevingsvisie biedt zo duidelijkheid voor inwoners en initiatiefnemers en vormt het toetsingskader voor nieuwe ruimtelijke plannen. Het omgevingsplan werken we vervolgens voortvarend en realistisch uit, met de ambitie om ruim vóór 2032 gereed te zijn.
- Voor de huisvesting van arbeidsmigranten voeren we het vastgestelde beleid zorgvuldig uit en zetten we nadrukkelijk in op toezicht en handhaving. Samen met ondernemers maken we actief afspraken om arbeidsmigranten waar mogelijk bij het bedrijf zelf te huisvesten. We zetten in op veilige en humane huisvesting zoals vastgelegd in het beleid. We streven ernaar om wonen en werken zoveel mogelijk te scheiden, zodat fatsoenlijke huisvesting en leefbaarheid hand in hand gaan.
- De achterstand in de huisvesting van statushouders is een landelijk vraagstuk. Ons uitgangspunt is dat deze achterstand moet worden ingelopen. Dat vraagt om goede samenwerking en duidelijke afspraken met verschillende partners. Als gemeente voldoen we aan onze wettelijke verplichtingen op het gebied van de huisvesting van asielzoekers. Daarbij is kleinschalige opvang, conform de maximale wettelijke eisen

We zetten ons in op het versneld bouwen naar behoefte van onze inwoners.

en zorgvuldige, transparante en eerlijke communicatie en participatie met onze inwoners een vereiste. Een expliciete randvoorwaarde is dat de financiering vanuit het Rijk en de provincie dekkend en geborgd is. We staan open voor de opvang van asielzoekers, mits deze zorgvuldig wordt ingepast in de leefomgeving en aansluit bij de ruimtelijke functie van de locatie. Daarbij geven we prioriteit aan locaties die passen binnen de woonomgeving. Bedrijventerreinen zijn primair bedoeld voor economische ontwikkeling en werkgelegenheid en worden daarom niet als voorkeurslocatie gezien. Afwijking hiervan is alleen aan de orde wanneer aantoonbaar geen passende alternatieven beschikbaar zijn en dit de economische functie niet belemmert. De uiteindelijke locatiekeuze vindt plaats op basis van een integrale afweging door het college en de gemeenteraad.

- We behouden de startersleningen om het kopen van een eerste woning gemakkelijker te maken voor starters.
- We zetten ons in op het versneld bouwen naar behoefte van onze inwoners en passen daarbij de wettelijke ruimte toe die de omgevingswet ons biedt.
- Door de veranderende wetgeving en financiering rondom Oekraïense vluchtelingen zal de opgave voor onze gemeente veranderen. Op dat moment bekijken we de mogelijkheden die passen bij onze schaal. De opvang van de diverse doelgroepen, volgens de regionale opgaven, zetten we voort mits er structurele financiële dekking is. We willen zorgen dat mensen zich thuis voelen en zetten daarom in op inburgering, integratie en zelfredzaamheid.

Duurzaamheid

Wat willen we bereiken?

Drimmelen staat voor grote opgaven op het gebied van duurzaamheid. De energietransitie, klimaatadaptatie en de druk van grootschalige energie-infrastructuur zoals Powerport vragen om heldere keuzes en bestuurlijke regie. Wij kiezen voor een aanpak die realistisch, betaalbaar en sociaal rechtvaardig is. De transitie mag niet ten koste gaan van inwoners die het financieel moeilijk hebben en mag het unieke landschappelijke en agrarische karakter van onze gemeente niet aantasten.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Het programma duurzaamheid biedt een stevige en doordachte basis om verder mee aan de slag te gaan. We verduurzamen langs vijf samenhangende thema's: energietransitie, duurzaam ondernemen en circulariteit, klimaatadaptatie, natuur en biodiversiteit en duurzame mobiliteit. We zetten deze koers voort met een aanpak die realistisch, betaalbaar en praktisch is. Daarin blijven we actief de samenwerking opzoeken met onze maatschappelijke partners.
- We blijven ons nadrukkelijk positioneren als blauwgroene long binnen de Powerport en nemen daarin een actieve bestuurlijke rol. Daarbij zetten we in op de bescherming van natuur, landschap, landbouw en leefbaarheid en bewaken we nadrukkelijk de eigen identiteit van ons gebied. In deze coalitieperiode geven we hier verder vorm aan, samen met inwoners en andere belanghebbenden en andere overheden. Tegelijkertijd trekken we ook duidelijke grenzen. Grootschalige industrie hoort niet in onze gemeente. De A16/ spoorzone ten westen van de Binnen Moerdijk en de Amertak in het oosten beschouwen we hierbij als heldere grenzen.

- Bij de aanleg van kabels en leidingen die door ons landschap gaan, zijn we kritisch op ruimteclaims en spannen we ons maximaal in om werkzaamheden zoveel mogelijk te combineren of op innovatieve wijze aan te pakken door bijvoorbeeld slim boren. Werk met werk maken scheelt ook bij grote energie-infrastructuurprojecten. Dit voorkomt extra overlast en bespaart geld.
- Wij helpen agrariërs, de ZLTO en andere gedupeerden om bij ontwikkelaars zoals Tennet een eerlijke vergoeding te ontvangen voor de overlast en schade die zij jarenlang ervaren van de grootschalige energie-infrastructuurprojecten. Onze gemeente ondersteunt de agrariërs, de ZLTO en andere gedupeerden hierbij.
- Het is belangrijk dat een deel van de opbrengsten uit de grote energieprojecten terugvloeit naar de getroffen gebieden. We bereiden ons voor om hier proactief vorm aan te geven met verschillende belanghebbenden. Samen ontwikkelen we concrete denkrichtingen voor de komende fases.
- We houden vast aan de kaders van Regionaal Programma Energievoorziening (RPE) waarin heldere afspraken zijn vastgelegd over welke duurzame bronnen wij gaan inzetten. Dat betekent dat er geen verdere uitbreiding is voorzien voor windmolens en zon op land, omdat we als gemeente al voldoen aan de doelstelling.
- Om netcongestie te voorkomen zetten we in op een stevige lobby en samenwerking in onze regio om onze doelstellingen te halen. Bij schaarste krijgen onderwijshuisvesting en woningbouw voorrang op andere doelen.
- We staan voor een betaalbare, realistische en haalbare energietransitie. In deze periode stellen we het Warmteprogramma op en zetten we concrete stappen richting een aardgasvrije bebouwde omgeving in 2050, waarbij zowel de korte- als lange termijnmaatregelen in beeld worden gebracht. Goede participatie met onze inwoners en ondernemers staat hierbij centraal. We nemen een besluit om twee wijken aardgasvrij te maken en werken dit vervolgens samen uit. Zo doen we ervaring op en bouwen we stap voor stap aan vertrouwen en draagvlak.

- Het ontwikkelen van een toekomstbestendige warmtevoorziening voor het glastuinbouwgebied Plukmade is een belangrijke en complexe opgave. Wij geloven dat geothermie een duurzame en betrouwbare langetermijnoplossing biedt voor dit gebied. Als gemeente nemen we daarbij een actieve en ondersteunende rol door mee te denken, te verbinden en te ondersteunen waar nodig. Zo creëren we perspectief voor een duurzame warmtevoorziening en zorgen we ervoor dat onze tuinders ook in de toekomst succesvol kunnen blijven ondernemen.
- De windmolens langs de A16 leveren inkomsten op die ten goede komen aan onze gemeente. Deze middelen zetten we in om de gemeente te verduurzamen, via een revolverend fonds. Zo zorgen we ervoor dat de opbrengsten van investeringen opnieuw kunnen worden ingezet en zo duurzaam rendement opleveren voor huidige én toekomstige generaties.
- We gaan verder met het EnergieBespaarTeam, het Nationaal Isolatieprogramma en de duurzaamheidslening en we versterken deze daar waar mogelijk. We bouwen voort op wat er al is en zoeken actief naar koppelkansen, bijvoorbeeld met woningbouw en participatie, om stappen efficiënt en samen te zetten.
- We bieden ruimte aan inwoners die monumenten of woningen binnen beschermde dorpsgezichten willen verduurzamen. Waar regelgeving nu knelt, denken we actief mee en maken we het mogelijk om woningen op een kwalitatieve en passende manier te verduurzamen, met respect voor het karakter en uitstraling van deze gebieden. Dit nemen we op in het herziene welstandsbeleid.
- Voor de verduurzaming van sociale huurwoningen maken we duidelijke en bindende afspraken met Woonvizier. Deze afspraken worden vastgelegd in de prestatieafspraken en hebben betrekking op de aanpak, het tempo en de kwaliteit van verduurzaming.
- We zoeken naar een oplossing om het zonneveldendossier in deze periode af te sluiten binnen de kaders die de uitspraak van de Raad van State ons gegeven heeft.

- We blijven ondersteuning bieden aan de verschillende lokale energielcollectieven, zoals het Traais Energiecollectief, de Stichting Energietransitie Drimmelen en Opgewekt Drimmelen.
- De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld in verduurzaming. In deze periode werken we een voorstel uit voor de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed. Hierin beschrijven we hoe we dit de komende jaren vormgeven, uitvoeren en onderhouden.
- Klimaatadaptatie en biodiversiteit vragen om blijvende aandacht voor bewustwording. Daarom enthousiasmeren we onze inwoners met bijvoorbeeld de Stimuleringsregeling Landschap (STILA), bloemrijke bermen, projecten als Natuur in de Wijk en natuureducatie. De subsidieregeling Klimaatbestendig Drimmelen zetten we voort.
- De behoefte aan laadpunten is in beeld en vormt de basis voor verdere uitbreiding. In deze periode pakken we dit proactief op door de laadinfrastructuur uit te breiden. Daarnaast maken we beleid voor kabelgoottegels, zodat inwoners ook thuis op een veilige en toegankelijke manier hun elektrische voertuig kunnen opladen.
- Met ons afvalbeleid richten we ons op verdere bewustwording en het stimuleren van hergebruik en circulariteit. We ondersteunen onder andere repaircafés en andere circulaire initiatieven, werken aan het verminderen van afval en het verbeteren van afvalscheiding. We pakken zwerfafval en illegale dumpingen aan via gerichte campagnes. Dit doen we samen met onze ZAPPers, ondernemers en andere betrokkenen. Het uitgangspunt blijft daarbij helder: de vervuiler betaalt.

Economie, recreatie en toerisme

Wat willen we bereiken?

Een bloeiende en sterk lokaal verbonden economie is de motor van onze levendige dorpen. Onze ondernemers verdienen een gemeente die hen ondersteunt, meedenkt, ruimte geeft en snel schakelt. We willen het ondernemersklimaat versterken door te zorgen voor duidelijkheid, snelheid en toegankelijkheid met als grondhouding: “ja, mits”.

Drimmelen wil zich verder ontwikkelen als recreatiegemeente, met de Biesbosch, de Zuiderwaterlinie en ons vitale platteland als aantrekkelijke pijlers. We zetten in op kwaliteit, spreiding van toeristen over de kernen en een goede balans met natuur en landschap. Zo zorgen we voor werkgelegenheid, een gezonde toeristisch-economische sector en vitaliteit van onze dorpen. Ook richting de toekomst.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Onze ondernemers staan er niet alleen voor. Het ondernemersloket blijft het centrale aanspreekpunt en wordt actief onder de aandacht gebracht, zodat ondernemers weten waar zij terecht kunnen met vragen over vergunningen, verduurzaming, beveiliging of schuldhulp. Elke ondernemer wordt gekoppeld aan een vaste contactpersoon. We investeren in goede bereikbaarheid, verdere digitalisering zoals e-formulieren en hanteren als grondhouding: “ja, mits”, en denken in wat wél kan.

- We willen het ondernemersklimaat versterken door te zorgen voor duidelijkheid, snelheid en toegankelijkheid. Vergunningsprocedures nemen we kritisch onder de loep om deze waar mogelijk eenvoudiger, sneller en transparanter te maken, zonder duurzaamheid of maatschappelijke waarden los te laten. Ondernemers weten vooraf hoe lang een aanvraag duurt en krijgen altijd heldere terugkoppeling, inclusief een uitleg wanneer een vergunning niet kan worden verleend en wat nodig is om dit in de toekomst wel mogelijk te maken. De gemeente legt geen onnodige regels op bovenop bestaande wet- en regelgeving.
- Wanneer projecten kwalitatief goed met lokale partijen kunnen worden gerealiseerd, heeft dat onze nadrukkelijke voorkeur. Zo versterken we de lokale economie, stimuleren we ondernemerschap en laten we zien dat “koop lokaal” niet alleen voor inwoners geldt, maar ook een bewuste keuze is van de gemeente zelf. Daarom willen we binnen de wettelijke kaders, zo optimaal mogelijk lokaal aanbesteden.
- We verkennen de mogelijkheden voor het realiseren van een verzamelplek of bedrijfsverzamelgebouw voor startende ondernemers en zzp'ers. Deze plek biedt ook ruimte aan starters en startups om betaalbaar te werken, elkaar te ontmoeten en van elkaars kennis en netwerk te profiteren.
- We creëren ruimte voor economische groei. De uitbreiding van bedrijventerreinen, waaronder de Thijssenweg en de Brieltjenspolder worden in deze periode verder uitgewerkt en gefaseerd gerealiseerd. Daarmee bieden we ruimte aan lokale ondernemers en het mkb om te groeien.
- Tegelijkertijd investeren we in de kwaliteit van onze bestaande bedrijventerreinen. We zetten in op verduurzaming en kwaliteitsverbetering en gaan in gesprek over het voortzetten en versterken van samenwerkingen op de bedrijventerreinen. Zo dragen we bij aan een prettige, toekomstbestendige en goed functionerende werkomgeving.
- Het buitengebied is van grote waarde voor onze gemeente en vervult een belangrijke rol in de economie, het landschap en de leefbaarheid. Het buitengebied blijft primair gericht op landbouw en natuur, waarbij agrariërs een onmisbare pijler vormen. We investeren

in een toekomstbestendige landbouw en ondersteunen agrariërs bij verduurzaming en innovatieve ontwikkelingen, in goede samenwerking met andere partijen. Daarbij zoeken we nadrukkelijk het evenwicht tussen economie, natuur, toerisme en recreatie, met respect voor de kwaliteit, identiteit van het landschap en de agrarische sector.

- Vrijkomende agrarische bebouwing (VAB) biedt kansen voor agrariërs die nu in of nabij de dorpskernen gevestigd zijn. Als zij hun bedrijf willen verplaatsen naar een dergelijke, passende, VAB-locatie, willen wij dit ondersteunen door hierover het gesprek aan te gaan met de provincie. Zo willen we dit mogelijk maken en waar dat kan bestaande rechten en vergunningen omzetten. Op deze manier ondersteunen we agrariërs bij toekomstbestendig ondernemen en voorkomen we knelpunten tussen wonen en agrarische bedrijvigheid.
- Plukmade is het grootste kassengebied van Brabant en van groot belang voor de toekomst van onze glastuinbouw. In deze coalitieperiode geven we ruimte voor een onderzoek naar de mogelijkheden voor uitbreiding van het kassengebied om tuinders perspectief te bieden. Daarbij begrenzen we de uitbreiding door een groene buffer te behouden en houden we nadrukkelijk rekening met de leefbaarheid van het dorp Drimmelen.
- Recreatie en toerisme vormen een belangrijk speerpunt voor onze gemeente. We zetten in op een toeristisch klimaat dat gericht is op kwaliteit, spreiding over de kernen en een goede balans met natuur en landschap. Dit geldt in het bijzonder in en rond de Biesbosch. Voor de havens en andere toeristische knooppunten betekent dit dat we inzetten op een sterke verbinding met het dorp en het behoud van het eigen karakter. We gaan hierin gericht investeren en we herijken het uitvoeringsprogramma met inbegrip van het beschikbaar stellen van de benodigde middelen.

- Voor het havenplein van Drimmelen zetten we deze periode gerichte stappen. We gaan de basisvoorzieningen in de haven verbeteren op basis van de visie die we samen met inwoners en ondernemers opstellen. Het doel is om de haven en het dorp aantrekkelijker te maken voor inwoners en bezoekers.
- De haven van Terheijden biedt veel meer mogelijkheden dan we nu benutten. We vergroten de ruimte voor recreatief ondernemen in de haven en werken aan de ontwikkeling van een multifunctioneel havengebouw. Hiermee versterken we de aantrekkelijkheid van de haven, de verbinding met het dorp en de rol binnen de Zuiderwaterlinie. Hierbij werken we toe naar een passende externe exploitatie.
- In Lage Zwaluwe is een strandje aan de Amer niet haalbaar, terwijl er wel behoefte is aan een toegankelijke zwemplek voor inwoners. Daarom zetten we in op beter onderhoud en een kwaliteitsverbetering van de bestaande zwemplek De Winput.
- Het Biesboschvaantje is een succesvolle bijdrage aan de kwaliteit van het gebied en dit zetten we voort. Samen met de andere Biesboschgemeenten gaan we het gesprek aan om te kijken hoe we dit verder kunnen uitwerken. De opbrengsten blijven geormerkt en worden ingezet voor voorzieningen en het onderhoud daarvan in het Biesboschgebied.
- De Biesbosch blijft toegankelijk voor boten en daarmee voor ondernemers en watersporters. Wij blijven ons inzetten om het ‘rondje Biesbosch’ binnendoor te behouden, zodat liefhebbers de Biesbosch per boot kunnen beleven via sloten en krekken.

Programma 4: Sociaal Domein

Dit programma is uitgewerkt in 3 thema's:

1. Onderwijs, jeugd en gezondheid
2. Participatie en schuldenproblematiek
3. Sociale structuur, sport en zorg

Drimmelen is een gemeente waar mensen naar elkaar omkijken. Achter de cijfers van het sociaal domein gaan mensen schuil: kinderen die gelijke kansen verdienen, jongeren die een steuntje in de rug nodig hebben en ouderen die zo lang mogelijk zelfstandig willen blijven. We investeren aan de voorkant in sterke netwerken en preventie, in goede voorzieningen en we doen dat altijd met oog voor de menselijke maat.

Wat willen we bereiken?

Goed onderwijs, passende zorg, preventie en gezondheid vormen samen de basis voor een sterke en toekomstbestendige samenleving. Daarom investeren we de komende jaren in goede en toegankelijke voorzieningen voor onze inwoners, met extra aandacht voor kinderen, jongeren, ouderen en kwetsbare inwoners. We zetten in op passende huisvesting voor het onderwijs, toegankelijke en betaalbare zorg, sterke lokale ondersteuning en een gezonde leefomgeving. Zo bouwen we aan een gemeente waarin iedereen mee kan doen en kansen krijgt om zich te ontwikkelen.

We verbinden zorg, welzijn, sport, gezondheid en onderwijs nadrukkelijk met elkaar, zodat inwoners eerder passende ondersteuning krijgen en problemen sneller worden gesignaleerd. Samenwerking met maatschappelijke partners staat daarbij centraal. We werken doelgericht, maken duidelijke keuzes en kijken kritisch naar wat nodig en haalbaar is. De gemeente houdt regie op het sociaal domein en bewaakt de samenhang, de kwaliteit en de resultaten.

Wat gaan we daarvoor doen?

- In deze bestuursperiode reserveren we middelen en starten we met de planvorming voor de nieuwbouw van de basisscholen de Zeggewijzer en Kindcentrum JIJ in Terheijden op één gezamenlijke locatie. Het onderhoud van basisscholen De Elsenhof en De Grienden voeren we uit volgens de afspraken die hierover zijn gemaakt. Voor de gebiedsontwikkeling van het Dongemond College en basisschool Den Duin loopt momenteel een onderzoek. In deze bestuursperiode nemen we een besluit over de toekomstige locatie(s) en de financiering richting 2034.
- We gaan met de schoolbesturen in gesprek over het actualiseren en verder concretiseren van de Lokale Educatieve Agenda. Daarbij ondersteunen we het onderwijs actief bij maatschappelijke opgaven waarmee scholen steeds vaker worden geconfronteerd, zoals verharding in de samenleving, online veiligheid en de gevolgen van AI. Ook werken we samen met hen aan plannen voor preventie van alcohol- en drugsgebruik en het terugdringen van toenemend schoolverzuim.

- De Biesbosch beslaat een groot deel van onze gemeente en is een bijzonder gebied. Het is onlosmakelijk verbonden met onze cultuurhistorische waarde en we willen graag dat de toekomstige generatie hierover leert. Daarom vinden wij het belangrijk dat alle kinderen en jongeren tijdens hun schoolperiode vanuit het onderwijs ten minste één keer kennismaken met de Biesbosch en haar cultuurhistorische waarde.
- Alle kinderen verdienen gelijke kansen. Samen met het onderwijs, Stevige Lokale Teams en zorgpartners werken we aan inclusief onderwijs. Wij zetten ons in om iedere jongere de mogelijkheid te bieden minimaal een startkwalificatie te behalen. Taalontwikkeling en taalstimulering blijven daarbij een belangrijk onderdeel van het gemeentelijk beleid. We gaan door met de ondersteuning voor alle leeftijden via onder meer consultatiebureaus, BoekStart, de VoorleesExpress, voor- en vroegschoolse educatie (VVE), de bibliotheek en het (Digi)Taalhuis.
- De ondersteuning van jeugd en gezinnen vraagt om een sterke inzet op preventie, normalisering en vroegsignalering. Door tijdig passende hulp te bieden, willen we voorkomen dat problemen verergeren en zwaardere zorg nodig wordt. Met de inzet van Stevige Lokale Teams (0-100) bieden we ondersteuning zo dichtbij mogelijk, in de eigen leefomgeving waarbij we de afgesproken maximale wachttijd niet overschrijden.
- In situaties waar meerdere problemen spelen, werken we vanuit één gezamenlijke aanpak. Zo sluiten verschillende vormen van ondersteuning beter op elkaar aan en voorkomen we dat inwoners van loket naar loket worden gestuurd.
- Ons uitgangspunt blijft goede zorg voor iedereen die dat nodig heeft. Tegelijkertijd zien we dat de kosten binnen het sociaal domein toenemen en vragen om betere beheersing. Daarom willen we scherper inzicht krijgen in waar middelen naartoe gaan en welke ondersteuning daadwerkelijk effect heeft.

- We brengen kwaliteit van zorg en financiële sturing nadrukkelijk samen. Door actief te sturen op kostenontwikkeling, prognoses en effectiviteit, kunnen we tijdig bijsturen wanneer uitgaven of aantallen oplopen. Solide monitoring en goede inkoopafspraken zijn daarvoor essentieel. Zo blijven we investeren in ondersteuning die echt nodig is. We kijken kritisch naar wat werkt en wat niet werkt. Waar ondersteuning niet effectief is, durven we keuzes te maken en te stoppen. Zo zorgen we ervoor dat middelen beschikbaar blijven voor de ondersteuning die echt nodig is.
- We versterken de sociale basis in onze dorpen door samenwerking tussen verenigingen, vrijwilligersorganisaties, welzijnswerk, zorgpartners en inwoners verder uit te bouwen. Zo willen we ondersteuning dichterbij inwoners organiseren en zoveel mogelijk samen met hun (bestaande) netwerk. Op deze manier willen we de behoefte aan zwaardere zorg zoveel mogelijk voorkomen. Samen met maatschappelijke partners werken we op korte termijn uit waar dit concreet mogelijk is. Een goede samenwerking met het voorliggend veld blijft daarbij de komende vier jaar een belangrijke prioriteit van deze coalitie.
- We breiden het aantal buurtsportcoaches uit. Daarbij bekijken we opnieuw welke taken en prioriteiten het belangrijkste zijn. Jongeren, ouderen en de ondersteuning van verenigingen krijgen hierin nadrukkelijk een plek.

- We vinden de betrokkenheid van onze jongeren belangrijk. We willen hier blijvend aan werken door hen waar mogelijk te betrekken bij de vorming van nieuw beleid en besluitvorming via het Jeugdadviesteam en door Democracy voort te zetten.
- We hechten veel waarde aan het behoud van het jeugd- en jongerenwerk, omdat dit een belangrijke rol speelt in het ondersteunen en bereiken van jongeren. Door jongerenwerkers zichtbaar en benaderbaar te houden en activiteiten te laten organiseren die aansluiten bij de leefwereld van jongeren, kunnen signalen vroeg worden opgepakt. Dat helpt bij het voorkomen van zwaardere hulpvragen en zo blijven jongeren beter in beeld en meer verbonden met hun omgeving.
- We zetten in op het stimuleren van bewegen en gezondheid op alle fronten, met voldoende middelen om dit mogelijk te maken. Daarbij blijven we aandacht houden voor een gezonde leefstijl, zoals het bevorderen van een rookvrije generatie, het stimuleren van gezonde voeding en het tegengaan van alcohol- en drugsgebruik onder jongeren. Hierbij werken we samen met huisartsen, maatschappelijke partners, verenigingen en lokale ondernemers.
- Samen met onze partners werken we daarnaast aan de mentale gezondheid van onze inwoners, met bijzondere aandacht voor thema's als cyberpesten en eenzaamheid. Waar mogelijk sluiten we aan bij landelijke initiatieven die bijdragen aan een gezonde en vitale gemeente.

Participatie en schuldenproblematiek

Wat willen we bereiken?

Iedereen heeft recht op een sociaal minimum en op de mogelijkheid om mee te doen in de samenleving. Het Rijk is daar in de basis aan zet, maar lokaal kunnen wij het verschil maken. We willen dat elke inwoner van Drimmelen voelt dat hij of zij er écht toe doet ongeacht inkomen, achtergrond of situatie.

Zelfredzaamheid en het zoveel mogelijk mensen in hun kracht laten is het belangrijkste uitgangspunt van ons sociaal beleid. Wie zorg écht nodig heeft, krijgt die altijd. De beoordeling van persoonlijke situaties blijft mensenwerk, geen systeemwerk. Bij schulden zorgen we voor ademruimte en begeleiding, zodat problemen niet verder escaleren.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Iedereen moet mee kunnen doen in de samenleving en perspectief hebben op zelfredzaamheid en participatie. Daarbij kijken we naar wat mensen zelf kunnen en welke ondersteuning nodig is om mee te kunnen doen. We werken aan een samenleving waarin inwoners actief deelnemen, de weg weten naar beschikbare ondersteuning en worden gestimuleerd om naar vermogen een bijdrage te leveren. Waar ondersteuning nodig is, bieden we passende hulp en blijven we oog houden voor de menselijke maat. We streven naar één herkenbaar aanspreekpunt voor inwoners en gezinnen die ondersteuning nodig hebben.

- Omdat minimaregelingen op dit moment onvoldoende bekend zijn bij de doelgroep, blijven we onder het landelijk gemiddelde bij het gebruik hiervan door de doelgroep. De uitdaging is daarom om deze regelingen beter bekend te maken en ze toegankelijk te maken voor de mensen die ze nodig hebben.
- Wij gaan uit van het principe dat iedereen iets kan bijdragen. Wederkerigheid staat daarbij centraal. Wie ondersteuning ontvangt, levert waar mogelijk ook een bijdrage naar vermogen. Als dat niet mogelijk is, blijft de gemeente het wettelijke vangnet bieden voor inwoners die ondersteuning nodig hebben.
- Mensen met een uitkering, statushouders en Oekraïense ontheemden willen we actiever en sneller begeleiden naar werk of vrijwilligerswerk. Met als reden dat iedereen meedoet in de samenleving en bijdraagt aan de sociale cohesie. Daarbij werken we samen met MidZuid en lokale werkgevers.
- Voor een goede inburgering en integratie vinden wij het spreken en begrijpen van de Nederlandse taal van groot belang. Daarom investeren we extra in taalondersteuning en begeleiding. Zo zorgen we ervoor dat nieuwkomers actief onderdeel worden van onze lokale samenleving en volwaardig mee kunnen doen.

Sociale structuur, sport en zorg

Wat willen we bereiken?

De kracht van onze gemeente zit in de betrokkenheid van onze inwoners en de vitaliteit van onze dorpen. Een toekomstbestendige samenleving vraagt om goede en toegankelijke voorzieningen, sterke sociale netwerken en passende ondersteuning voor inwoners die dat nodig hebben.

Sportaccommodaties, dorpshuizen en andere maatschappelijke voorzieningen spelen daarin een belangrijke rol. Het zijn plekken waar mensen elkaar ontmoeten, actief blijven en samen bouwen aan leefbare en sterke kernen. We werken dorpsgericht en kijken per kern welke voorzieningen, ondersteuning en ontmoetingsplekken nodig zijn om leefbaarheid en sociale samenhang te versterken.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Voor de Randoet en het Puzzelbad maken we duidelijke afspraken met de huidige exploitant over kwaliteit, onderhoud en beheer tot het einde van het contract. Daarbij bewaken we dat inwoners kunnen blijven rekenen op goede voorzieningen en dat gemaakte afspraken worden nagekomen. Tegelijkertijd kijken we hoe de bestaande accommodaties en faciliteiten bij de twee zwembaden breder en multifunctioneel ingezet kunnen worden. In 2029 moeten we besluiten hoe we in de toekomst verder willen met onze twee zwembaden. Daarom starten we tijdig met het uitwerken van verschillende scenario's, waarbij we alle mogelijkheden zorgvuldig in beeld brengen.
- Ook stellen we een Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) op voor de sportaccommodaties, sportvelden en dorpshuizen. Hiermee maken we inzichtelijk welke investeringen de komende jaren nodig zijn en hoe we daarin prioriteiten stellen. Dit geldt nadrukkelijk ook voor dorpshuizen zoals De Bernardus, De Cour, De Zonzeel, Plexat, Ons Dorpshuys, het toekomstig dorpshuis in Lage Zwaluwe en andere voorzieningen in onze kernen. Daarom werken we actief aan toekomstbestendig beheer en onderhoud, waarbij we duidelijk communiceren over keuzes, verantwoordelijkheden en verwachtingen.
- Daarnaast nemen we het initiatief voor een dorpshuizenplatform, waarin we twee keer per jaar met elkaar in gesprek gaan over beheer, onderhoud, samenwerking en toekomstige ontwikkelingen.
- Er moet één helder en eerlijk accommodatiebeleid komen, met een transparante verdeling van middelen en voorzieningen over de verschillende kernen en verenigingen.
- Wij hebben in onze gemeente veel mantelzorgers die waardevol en onmisbaar werk doen. Daarom willen we het realiseren van mantelzorgwoningen eenvoudiger maken. Ook onderzoeken we, wanneer daar behoefte aan is, hoe we respijtzorg goed kunnen organiseren en vormgeven.

- Zolang het Rijk hiervoor financiële middelen beschikbaar stelt, blijft huishoudelijke hulp een basisvoorziening binnen de Wmo. Momenteel is het mogelijk om vanuit de Wmo huishoudelijke hulp te ontvangen. Het Rijk wil hier een inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor gaan vragen. Op het moment dat deze wettelijke mogelijkheid er is, zullen we hier gebruik van maken.
- We krijgen steeds meer te maken met vergrijzing. We willen inwoners die met pensioen gaan stimuleren en begeleiden om actief betrokken te blijven bij het maatschappelijke leven in Drimmelen. Daarom richten we een maatschappelijk steunpunt in waar inwoners terecht kunnen voor ondersteuning, ontmoeting en maatschappelijke inzet.
- Wij zorgen dat slachtoffers, kinderen én plegers van huiselijk geweld snel de hulp en begeleiding krijgen die nodig is, in samenwerking met onze partners.
- De ambulancepost in Wagenberg moet behouden blijven. We gaan ons hier op alle manieren voor inzetten om dit te bewerkstelligen.
- De bibliotheek vervult een belangrijke rol in onze samenleving die veel verder gaat dan het uitlenen van boeken. Wij behouden de bibliotheek als een laagdrempelige en onmisbare ontmoetingsplek voor jong en oud. De focus ligt daarbij op het versterken van taalvaardigheid, het bevorderen van leesplezier en het vergroten van digitale zelfredzaamheid, zodat iedereen mee kan blijven doen in de samenleving.
- Inclusie blijft een belangrijke pijler binnen het sociaal domein, we blijven oog houden voor doelen op het gebied van laaggeletterdheid en volwasseneneducatie.
- Cultuur blijft een belangrijke pijler binnen onze gemeente. Samen met vrijwilligers, verenigingen en heemkundekringen versterken we de zichtbaarheid van onze lokale identiteit, cultuurhistorie en tradities. Zo houden we het verhaal en het karakter van onze dorpen zichtbaar en herkenbaar voor inwoners en bezoekers.
- De lokale Omroep Drimmelen zit in een lastige positie en we zullen in de komende periode in overleg bezien hoe hier mee om te gaan.

Bedrijfsvoering en Financiën

Personeel en organisatie

De ambtelijke organisatie moet op orde zijn en genoeg slagkracht hebben voor alle plannen en uitdagingen die we willen oppakken.

We onderkennen dat ambitie en uitvoeringskracht in balans moeten zijn. Nieuwe plannen kunnen alleen slagen als dekking én uitvoeringscapaciteit aanwezig zijn. We investeren in een stabiele en goed bezette ambtelijke organisatie, het behouden van ervaring en het laten groeien van talent. We zien dit als voorwaarde voor het realiseren van de ambities deze periode. Werving van een vaste gemeentesecretaris heeft prioriteit en hier starten we zo snel mogelijk mee. We willen een aantrekkelijke werkgever zijn die uitgaat van goede arbeidsvoorwaarden, sociale verbondenheid en doorgroeimogelijkheden.

Informatiebeveiliging

De snelle ontwikkeling van kunstmatige intelligentie (AI) en de voortdurende digitalisering bieden grote kansen voor een efficiëntere overheid en betere dienstverlening aan inwoners en ondernemers. Tegelijkertijd vragen deze ontwikkelingen om zorgvuldigheid en duidelijke kaders. De veiligheid van gegevens en systemen is voor ons geen technische bijzaak, maar een fundamentele voorwaarde voor goed en betrouwbaar openbaar bestuur. Wij blijven daarom investeren in robuuste informatiebeveiliging, digitale weerbaarheid en een zorgvuldige bescherming van persoonsgegevens. Nieuwe technologische toepassingen, waaronder AI, zetten wij verantwoord in, met oog voor privacy, ethiek, transparantie en de geldende wet- en regelgeving. Onder regie van de Chief Information Security Officer (CISO) en de Functionaris Gegevensbescherming (FG) borgen we informatieveiligheid structureel in onze organisatie en werkprocessen. Door periodieke controles, testen en voortdurende bewustwording binnen de organisatie blijven we alert op digitale risico's en versterken we onze weerbaarheid in een snel veranderende digitale wereld.

Financiële positie

Investeren in woningen, voorzieningen en leefbare dorpen vraagt om een gemeente die haar financiën op orde heeft. Daadkracht en financieel verstand gaan hand in hand. Een gezonde gemeente kan investeren, bouwen en haar plannen voor inwoners waarmaken. Daarom nemen we onze financiën even serieus als onze plannen voor ieder dorp.

We houden ons weerstandsvermogen en de solvabiliteit van de gemeente voldoende op peil door een realistische reservepositie aan te houden en rekening te houden met de beperkte investeringsruimte in de eerste twee jaar van deze periode als gevolg van het ravijnjaar dat in 2028 op ons afkomt. Zo borgen we dat we onverwachte tegenvallers kunnen opvangen zonder direct te hoeven ingrijpen in voorzieningen of plannen. Nieuwe ambities wegen we af op

Goed financieel beheer stopt niet bij nieuwe plannen.

financiële haalbaarheid en uitvoerbaarheid. We leggen ze pas voor aan de raad als de financiële gevolgen en dekking helder zijn. Niet alles kan tegelijk. Als dat nodig is, faseren we, herprioriteren we en maken we keuzes die we ook kunnen uitleggen.

Goed financieel beheer stopt niet bij nieuwe plannen. We evalueren bestaand beleid periodiek op effectiviteit, doelmatigheid en maatschappelijke meerwaarde en durven te heroverwegen wat onvoldoende bijdraagt. Dat vraagt eerlijkheid, maar het is de enige manier om publiek geld echt goed te besteden. We laten geen geld op tafel liggen. Via Europa, het Rijk en de provincie halen we actief subsidies en externe financiering binnen die onze lokale doelen versterken. Samen met onze regionale partners vergroten we zo de mogelijkheden om ambities sneller of beter te realiseren, zonder er structureel afhankelijk van te worden.

De raad moet zijn controlerende en kaderstellende rol volledig kunnen vervullen. Daarvoor versterken we de planning- en controlcyclus en houden we een open dialoog met de financiële commissie. We onderzoeken of die commissie kan doorgroeien naar een auditcommissie met een bredere rol in toezicht op governance, risicobeheersing en rechtmatigheid. Financiële informatie moet helder en begrijpelijk zijn voor alle raadsleden.

Daarbij zijn we realistisch: niet alle financiële ontwikkelingen zijn volledig voorspelbaar, zeker bij open-einderegelingen of externe factoren waarop de gemeente beperkt invloed heeft.

We nemen de raad tijdig mee in financiële ontwikkelingen, duiden risico's helder en voeren een open gesprek over afwijkingen en keuzes. We bereiden onze gemeente voor op de toekomst door bijvoorbeeld meerjarenonderhoudsplannen deze periode op te stellen en geld te reserveren voor de nieuwbouw van scholen. Bij substantiële afwijkingen informeren we de raad zo vroeg mogelijk, zodat verrassingen worden voorkomen en er ruimte is voor goede bestuurlijke afwegingen.

We weten dat het leven duurder is geworden en dat onze inwoners dat dagelijks merken. Tegelijkertijd willen we blijven investeren in woningen voor starters en senioren, onze wegen goed onderhouden en dorpshuizen en clubs aantrekkelijk houden. Die balans bewaken we zorgvuldig. Concreet betekent dit dat we voor de OZB jaarlijks de vastgestelde inflatiecorrectie toepassen en ervoor zorgen dat de gemeentelijke belastingen als geheel (de OZB, de rioolheffing en de afvalstofheffing) onder het landelijk gemiddelde blijven.

Tot slot: de stijgende kosten van gemeenschappelijke regelingen leggen een steeds grotere druk op onze eigen begrotingsruimte. Dat is op de lange termijn niet houdbaar. We sturen nadrukkelijk op doelmatigheid en proportionaliteit en spreken onze partners aan waar kosten niet in verhouding staan tot de opbrengst. Tegelijk zetten we ons via de VNG en onze bestuurlijke partners in voor eerlijke en toereikende financiering van gemeentelijke taken, zeker waar nieuwe verplichtingen niet gepaard gaan met de middelen die daarvoor nodig zijn.

Investeringsen

Ambities waarmaken kost geld. En dat geld moet verstandig worden ingezet. In dit coalitieakkoord maken we bewuste keuzes over waar we de komende 4 jaar in investeren. Keuzes die zijn gebaseerd op wat onze inwoners nodig hebben, wat onze dorpen versterkt en wat de gemeente financieel verantwoord kan dragen.

De investeringen in deze periode richten zich op een aantal samenhangende terreinen. We investeren in woningen, in onderwijs en jeugd, in verkeer, in onze economie, in onze maatschappelijke voorzieningen en in duurzaamheid en energie. Voor het onderhoud aan bestaande en nieuwe investeringen stellen we een meerjarig onderhoudsplan op en dit verwerken we in de exploitatiebegroting. Deze plannen vormen de ruggengraat van dit akkoord. Al deze nieuwe investeringen worden getoetst op financiële haalbaarheid en uitvoerbaarheid. Nieuw beleid of nieuwe investeringen worden alleen aan

de raad voorgelegd wanneer de financiële gevolgen, mogelijke dekking en uitvoeringscapaciteit volledig in beeld zijn. Zo bouwen we aan een ambitieus én betrouwbaar Drimmelen.

In de komende periode worden verschillende projecten in gang gezet/ gerealiseerd. In de eerstvolgende begroting zullen we in een meerjarig investeringsprogramma de planning hiervan inzichtelijk maken. De investeringen die we in ieder geval in deze periode in gang zetten, zijn per programma benoemd.

Programma 1 – Burger en Bestuur

- Dorpshart Lage Zwaluwe
  - Dorpshart Wagenberg (inclusief Van den Elsenplein)
-

Programma 2 – Openbare Ruimte

- Afmaken van het Beverpad
  - Gaete/Loonsedijk Lage Zwaluwe
  - Flierstraat Lage Zwaluwe
  - Herdenkparken
  - Verkeerveiligheid (onder andere budget voor de aanpak van verkeersknelpunten)
-

Programma 3 – Ruimte, Wonen, Duurzaamheid en Economie

- Haven Drimmelen
  - Haven Terheijden
  - Uitbreiding bedrijventerrein Thijssenweg en Brieltjenspolder
  - Verduurzaming gemeentelijk vastgoed
  - Warmteprogramma
-

Programma 4 – Sociaal Domein

- Onderwijshuisvesting Terheijden (De Zeggewijzer & Kindcentrum JIJ)
- Onderwijshuisvesting Made (Den Duin & Dongemond College)
- Sportaccommodaties en sportvelden

Portefeuilleverdeling

Burgemeester Boy Scholtze

- Openbare orde en veiligheid
- APV en evenementen
- Externe veiligheid
- Toezicht en handhaving
- Personeel en organisatie
- Kabinetszaken
- Burger- en publiekszaken
- Communicatie
- Representatie
- Algemene bestuurlijke en juridische zaken
- Intergemeentelijke / regionale samenwerking
- Bedrijfsvoering en dienstverlening

Wethouder Danique Hoeve

(VVD Drimmelen)

- Bouwen
- Wonen
- Economische Zaken, Landbouw
- Powerport (1e portefeuillehouder)
- Recreatie en toerisme
- Biesbosch
- Havens
- Sport
- Erfgoed en monumenten
- Omgevingswet (1e portefeuillehouder)
- Ruimtelijke ontwikkeling (incl. handhaving)
- Grondzaken
- Arbeidsmigranten
- Zonnevelden (2de portefeuillehouder)

Wethouder Wilma Alink (Combinatie Algemeen Belang)

- Financiën
- Openbare ruimte: verkeer, wegen en vervoer
- Openbare ruimte (blauwgroene buitenruimte (incl. begraafplaats)
- Natuurbeleid
- Dorpsgericht werken
- Inclusie
- Cultuur en media
- Vrijwilligers
- Afval
- Riolering
- Huisvesting aandachtsgroepen (coördinerend)
- Omgevingswet (2de portefeuillehouder)
- Powerport (2de portefeuillehouder)

Wethouder Roxanne Pruijzers-Heijmans (Groen Drimmelen (VP/D66))

- Onderwijs
- Jeugdzorg
- Jeugd- en jongerenbeleid
- Gezondheid
- Duurzaamheid en klimaat
- Energietransitie
- Water en klimaatadaptatie
- Biodiversiteit
- Dierenwelzijn
- Milieu
- Zonnevelden (1e portefeuillehouder)

Wethouder Luc Rullens (CDA)

- Maatschappelijke ondersteuning WMO
- Participatiewet
- Sportaccommodaties en buurthuizen
- Zwembaden
- Minimabeleid
- Schuldhulpverlening
- Vluchtelingenwerk
- Inburgering en statushouders
- Ouderenwerk
- Bibliotheken: inclusief taal en laaggeletterdheid
- Kleinschalig collectief vervoer
- Archief

Colofon

Coalitieakkoord Gemeente Drimmelen 2026 – 2030

Datum van publicatie:	Juni 2026
Opdrachtgever & teksten:	Coalitiepartijen Drimmelen: VVD, Combinatie Algemeen Belang, Groen Drimmelen (VP/D66), CDA
Fotografie:	Gerard van Vugt, Iris Koopmans Fotografie, Link Fotografie, PHOTOEDby Edwin Wiekens, Angelique van den Boer, v.v. HZ'75, stockfoto's
Vormgeving:	Buro Bont (Isa de Bont)

Toegankelijkheid

De gemeente Drimmelen hecht veel waarde aan de digitale toegankelijkheid van haar informatie. Dit document is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid vormgegeven conform de richtlijnen voor toegankelijkheid (WCAG 2.1). Ervaart u in de praktijk toch problemen met het lezen of begrijpen van deze digitale uitgave? Neem dan contact met ons op via communicatie@drimmelen.nl of bel naar 14 0162. We zoeken dan samen met u naar een passende oplossing.